

وہزارهتی تەندروستی

ژماره: ۱۶۰۱۰ له ۲۰۲۵/۸/۲۶

پالپشت به ماددهی (۷) له یاسای وەزارهتی تەندروستی ژماره (۱۵) ی سالی ۲۰۰۷ ئەم رېنماییهی خواره و هەمان دەرکرد:

رېنمایى ژماره (۲) ی سالی ۲۰۲۵

رېنمایى تايبەت بەرێكخستن و دانانی ميكانيزمى كارکردنى پزىشكانى پسپۆرى خۆراك

ماددهی (۱): پیناسەکان:

۱- هەريم: هەريمی كوردستان-عیراق.

۲- وەزارەت: وەزارەتی تەندروستی هەريم.

۳- وەزیر: وەزیری تەندروستی.

۴- بەرێوه بەرایهتی گشتی کاروباری تەندروستی.

۵- پزىشكى پسپۆرى خۆراك: دەرچووی كۆلیژی پزىشكى گشتی و پسپۆریكى تەندروستیە كەزانستی خۆراك بەكار دەهێنیت بۆ (پەرەدان بە تەندروستی و چارهسەری نەخۆشیهكان پالپشتی كردنى چارهسەری پزىشكى) له رێگەى پلانى خۆراكى تايبەتەوه وه هەلسەنگاندنى پیداو یستیه خۆراكیهكانى نەخۆش ودانانى سیستەمىكى خۆراكى چارهسەری بۆ نەخۆش وههروهها پیدانى رېنمایى خۆراكى تەندروستی لهسەر بنەمای زانستی بۆ رېنگری كردنى یان چارهسەری نەخۆشیهكان.

ماددهی (۲):

یهكەم: مەرجهكانى پزىشكى پسپۆرى خۆراك:

۱- پزىشكى پسپۆرى خۆراك پێویستە ئەم مەرجهكانى خواره وهی تیدابیت:

أ- دەرچووی كۆلیژی پزىشكى گشتی بیت له هەريمی كوردستان-عیراق یان دەر وهی وولات دواى یهكسان كردنى برۆانامهكەى له لایەن وەزارهتی خویندنى بالۆ تووژینه وهی زانستی.

ب- هەنگری برۆانامهى بالۆ (دبلۆم، ماستەر، دکتۆرا، بۆرد) بیت له بواری خۆراك دواى یهكسان كردنى برۆانامهكەى له لایەن وەزارهتی خویندنى بالۆ تووژینه وهی زانستی.

ج- ئەندامى سەندیکای پزىشكانى كوردستان بیت.

دووهم:

۱- تەنها ئەو پزىشكانەى كە مەرجهكانى خالی یهكەمیان ههیه مافی کارکردنیان ههیه به ناو نیشانى

پسپۆرى خۆراك له نەخۆشخانه گشتیهكان، راپوژكارى ونۆرینگه میلیهكان، نۆرینگه

تايبەت، سەنتەر، كۆمه لگه پزىشكى یان نەخۆشخانه تايبەتیهكان.

۲- ریگه پیدراو نیه پزیشکی پسیپوری هیچ بواریکی دیکه ناویشانی پسیپوری خۆراک به کار بهینیت به بئ بوونی مەرجهکانی پسیپوری خۆراکی.

۳- ریگه پیدراو نیه که دەرچووانی کۆلیژ یان په یمانگای خۆراک ناسی یا خود دەرچووانی کۆلیژبکی تری بواری تەندروستی که هه لگری بروانامه ی بالآ بن له بواری خۆراک وه کو پزیشکی پسیپوری خۆراک کاربکه ن له نه خۆشخانه گشتیه کان، نۆرینگه ی تاییه ت، سه نته ر، کۆمه لگه پزیشکی یان نه خۆشخانه تاییه تیه کان.

مادده ی (۳): ناسنامه ی کار و تاییه ت مهندی پزیشکی پسیپوری خۆراک:

۱- هه لسه نگاندن و چاره سه ری کیشه کان ی به دخۆراکی له ریگه ی خۆراکی زاره کی، سۆنده ی گه ده و ریخۆله، خوینبهر و ده ماره کان ی خوین.

۲- هه لسه نگاندن، ده ست نیشان کردن و چاره سه ری بۆکیشی و زیاد وقه له وی له ریگه ی نه مانه ی خواره وه:

أ- چاره سه ری خۆراکی.

ب- چاره سه ری دهرمانساز ی (دهرمان و دهرزیه کان ی دابه زاندنی کیش).

ج- به کارهینانی که پسولی بالۆنی گه ده.

د- دهرزی و نامیره کان ی که مکردنه وه ی چه وری جهسته.

۳- هه لسه نگاندن چاره سه ری خۆراکی بۆئه و نه خۆشانه ی که نه شته رگه ری چاره سه ری کیشیان بۆده کریت له پیش و دوای نه نجامدانی نه شته رگه ری.

۴- هه لسه نگاندن، ده ست نیشان کردن و چاره سه ری خۆراکی بۆ کۆنیشانه ی میتابۆلیکی و نه خۆشی شه کره.

۵- هه لسه نگاندن و ده ست نیشانکردنی چاره سه ری خۆراکی بۆ نه خۆشیه کان ی (کۆ نه ندای دئ و ده ماره کان ی خوین، کۆ نه ندای ههرس و جگه ر، گورچيله و میزه رو، خوین، شیرپه نجه رۆماتیزم.

۶- هه لسه نگاندن و ده ست نیشانکردنی چاره سه ری خۆراکی بۆ کیشه کان ی به دخۆراکی و گه شه و قه له وی مندالان (به راویژ له گه ل پزیشکی پسیپوری مندالان).

۷- هه لسه نگاندن و ده ست نیشانکردنی چاره سه ری خۆراکی نه خۆشیه میتابۆلیکیه بۆ ماوه ییه کان.

۸- هه لسه نگاندن و ده ست نیشانکردنی چاره سه ری خۆراکی بۆ نه خۆش له (پیش، کاتی، دوای) نه نجامدانی نه شه رگه ری چاندنی (گورچيله، دئ، جگه ر، مووخ).

۹- هه لسه نگاندن و ده ست نیشانکردن ودانانی چاره سه ری خۆراکی بۆنه خۆشه کان ی به شی چاودییری چر.

- ۱۰- چاودییری کردن و هه لسه نگانندی نه خوش دواي وهرگرتنی چاره سهری خوراکی.
- ۱۱- سهریهرشتی تیمی چاره سهری پزیشکی خوراکی له نه خوشخانه گشتی و تایبه ته کان.
- ۱۲- هه ماهه نگی کردن له گه ل پزیشکانی پسیوری بواره کانی تر وهک (شه کره و خوینه رژینه کانی ههرس و جگه رو نه شته رگه ری مندالان) بو چاره سهری خوراکی هاوبه شی نیوان بواره جیاوازه کان.
- ۱۳- پییدانی پینمایي خوراکی ته ندروست بو قوناغه جیاوازه کانی ته من.
- ۱۴- هه لسه نگانندن و شیکردنه وه و دیاریکردنی خوراکی وهرزشی.
- ۱۵- راهینان و مه شق کردن به خوراک ناسان و ستافی پزیشکی له ریگه ی کورس و کونفرانس و خویندنی به رده وام.
- ۱۶- وانه ووتنه وه له زانکو و پهیمانگا حکومی و تایبه ته کان.
- ۱۷- نه جامدانی توژیینه وه ی زانستی له بواری خوراک و میتابولیزم.
- ۱۸- دانان و به ره و پیش بردنی ریساو پینمایي خوراکی له بواری جیا جیادا وهک پینمایي بو نه خوشخانه و قوتابخانه کان.
- ۱۹- به شداریکردن له کومیتته ی پلان دانانی سیاسیته تی خوراکی ههریم.
- ۲۰- کارکردن له نۆرینگه یان سه نته ری تایبهت به خو ی دواي وهرگرتنی مؤله تی پیویست.

مادده ی (۴):

له کاتی سهریچی کردنی ئەم پینماییه سهریچیکار به پیی یاساو پینماییه کانی وه زاره تی ته ندروستی سزا دهرییت له کاتی دووباره بوونه وه ی ره وانه ی دادگای تایبه تمه ند دهرییت.

مادده ی (۵):

ئەم پینماییه له رۆژی بلاوکردنه وه ی له رۆژنامه ی فه رمی (وه قایعی کوردستان) هوه جیبه جی دهرییت.

د. سامان حسین به رزنجی
وه زیری ته ندروستی